

NORGES HØYESTERETT

Den 13. mai 2025 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med justitiarius Øie og dommerne Høgetveit Berg og Sæther i

HR-2025-868-U, (sak nr. 25-070879STR-HRET), straffesak, anke over dom:

A (advokat Grethe Kristine Olsen)

mot

Påtalemyndigheten

truffet slik

B E S L U T N I N G :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens fellende dom i sak om seksuallovbrudd.
- (2) A, født 00.00.2006, er tiltalt for overtredelse av straffeloven § 292, jf. § 291, jf. § 16 om forsøk på voldtekt for å ha forsøkt å skaffe seg seksuell omgang ved vold og truende atferd. Grunnlaget er beskrevet slik:

«Lørdag 16. desember 2023 omkring kl. 04.30, på broen i ----veien, Rv 00 i Oslo, sa han til B at hun var deilig og spurte om hun var kåt, hvorefter han holdt henne fast, kysset henne, tok henne hardt på brystene og i underlivet, samtidig som han forsøkte å åpne glidelåsen på innerjakken hennes. Deretter åpnet han buksesmekken sin, tok ut penis og dro hodet hennes ned mot denne, alt mens han sa at hun måtte være forsiktig fordi han hadde kniv. Han lyktes ikke i sitt forhavende fordi B skrek, slo og gjorde all den motstand hun kunne.»

- (3) Oslo tingrett avsa 30. oktober 2024 dom med slik domsslutning:

- «1. A, født 00.00.2006, frifinnes for overtredelse av straffeloven § 292, jf. § 291, jf. § 16, som angitt i titalens post I.
2. A, født 00.00.2006, dømmes for overtredelse av straffeloven § 297 til samfunnsstraff i 118 – etthundreogatten – timer, med en gjennomføringstid på 6 – seks – måneder. Den subsidiære fengselsstraffen settes 120 – etthundreogtjue – dager. Ved en eventuell soning av den subsidiære fengselsstraffen går 2 – to – dager i fradrag for utholdt varetekt.
3. A, født 00.00.2006, dømmes til å betale oppreisningserstatning med 20 000 – tjuetusen – kroner til B, født 00.00.1995, innen 2 uker fra forkynnelse av dommen.

4. Sakskostnader idømmes ikke.»

- (4) Påtalemyndigheten og A anket bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet til Borgarting lagmannsrett. A begjærte også ny behandling av det sivile kravet. Ankene ble henvist til ankeforhandling ved Borgarting lagmannsretts beslutning 17. desember 2024.
- (5) Borgarting lagmannsrett avsa 13. februar 2025 dom med slik domsslutning:
- «1. A, født 00.00.2006, dømmes for overtredelse av straffeloven § 291, jf. § 292, jf. § 16 til en straff av fengsel i 2 – to – år og 5 – fem – måneder. Til fradrag kommer 2 – to – dager for utholdt varetekt, jf. straffeloven § 83.
- Fullbyrdelsen av 1 – ett – år og 5 – fem – måneder utsettes med en prøvetid på 3 – tre – år, jf. straffeloven § 34.
2. A dømmes til å betale 150 000 – etthundreogfemtitusen – kroner i oppreisningserstatning til B innen to uker fra dommens forkynnelse.»
- (6) A har anket lagmannsrettens dom til Høyesterett. Anken gjelder saksbehandlingen. Det er anført at lagmannsretten har lagt til grunn et uriktig faktum som er helt sentralt med hensyn til om hendelsesforløpet objektivt sett er forsøk på voldtekt. Det er også begjært ny behandling av det sivile kravet.
- (7) *Påtalemyndigheten* har tatt til motmæle og anført at anken er et angrep på lagmannsrettens bevisbedømmelse under skyldspørsmålet, som ikke kan være gjenstand for anke etter straffeprosessloven § 306. Det er lagt ned påstand om at anken avvises.
- (8) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at en anke over straffedom i utgangspunktet ikke kan fremmes uten at ankeutvalget samtykker i det. Samtykke skal bare gis når anken gjelder spørsmål som har betydning utenfor den foreliggende sak, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken prøvd i Høyesterett, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd første og andre punktum.
- (9) Tiltalte ble i tingretten domfelt for seksuell handling uten samtykke, jf. straffeloven § 297. I lagmannsretten ble han dømt for forsøk på voldtekt til samleie, jf. straffeloven § 291, jf. § 292, jf. § 16, som har en betydelig strengere strafferamme. Han har derfor ankerett til Høyesterett, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum og HR-2021-101-U. Anken kan bare nektes fremmet dersom Høyesteretts ankeutvalg finner det klart at anken ikke vil føre frem. En eventuell nektelsesbeslutning må begrunnes, jf. § 323 andre ledd andre punktum.
- (10) A har anført at lagmannsretten har lagt et uriktig faktum til grunn, og at det derfor foreligger saksbehandlingsfeil. Det anføres at feilen kan ha virket inn på avgjørelsen, jf. straffeprosessloven § 343.
- (11) Det kan utgjøre en saksbehandlingsfeil dersom retten har misforstått bevis, jf. for eksempel HR-2023-1785-U der lagmannsretten uriktig hadde bygd på hva tiltalte hadde forklart på ulike stadier av saken. Utvalget legger til grunn at anken retter seg mot en feil av denne art. Det er da ikke grunnlag for å avvise anken. Selve bevisvurderingen under skyldspørsmålet kan Høyesterett ikke prøve, jf. straffeprosessloven § 306.

- (12) Dersom lagmannsretten har misforstått et bevis, skal det – som følge av det strenge beviskravet i straffesaker – lite til før saksbehandlingsfeilen kan antas å ha virket inn på dommens innhold, jf. straffeprosessloven § 343 første ledd. Det vil særlig kunne være tilfelle når misforståelsen inngår som et moment i en troverdighetsvurdering som er den sentrale bevisvurderingen i dommen, se for eksempel HR-2023-1785-U avsnitt 13. Noen automatikk er det imidlertid ikke tale om, det må foretas en konkret vurdering.
- (13) Forsvareren har vist til lagmannsrettens uttalelse på side 7 tredje avsnitt:
- «Lagmannsretten fester lit til Bs forklaring, som hun har fastholdt gjennom hele saken. Forklaringen er fullt ut i tråd med den beskrivelsen av hendelsesforløpet som hun ga til sine venninner på Snapchat allerede samme natt, og som hun kort tid etter gjentok overfor C ved Tyrili Arena. C forklarte at han i sine notater har skrevet at hun ble utsatt for et ‘voldtektsforsøk’. Hun har også fastholdt forklaringen i gjentatte avhør.»
- (14) Det anføres at det ikke er korrekt at fornærmede har holdt fast ved den samme forklaringen om hendelsesforløpet. I lagmannsretten forklarte fornærmede at tiltalte hadde åpnet buksesmekken sin, og at penis ikke var tatt frem, men at hun kunne se penishodet. I anmeldelsen av forholdet fremgår derimot at gjerningspersonen dro frem penis sin. I tingretten forklarte fornærmede at tiltalte tok frem penis sin, og at hun kunne se tuppen på penishodet.
- (15) Etter ankeutvalgets syn er det her kun tale om mindre nyanser i hendelsesforløpet. Det sentrale er at tiltalte hadde åpnet buksesmekken og presset fornærmedes hode mot penis. Det er ikke ut fra dette grunnlag for å konstatere at retten har misforstått eller for øvrig bygd på et vitnerlig uriktig faktum.
- (16) Det anføres videre at fornærmedes forklaring ikke er i tråd med beskrivelsen av hendelsesforløpet som hun ga til sine venninner på Snapchat. Denne videoen – anføres det – nevner ingenting om at gjerningspersonen tok frem penis sin eller at tiltalte skal ha presset fornærmedes hode mot penis, og fornærmede har heller ikke ellers fortalt vennene sine om dette.
- (17) Denne anførselen er i grenseland mot bevisbedømmelsen, som Høyesterett ikke prøver. Ankeutvalget nøyer seg med å konstatere at det uansett på et mer overordnet plan er samsvar mellom fornærmedes forklaring for lagmannsretten og det fornærmede har forklart ellers. Lagmannsretten har derfor heller ikke på dette punktet misforstått bevis, og det foreligger ingen saksbehandlingsfeil.
- (18) Ankeutvalget har ut fra dette enstemmig kommet til at anken klart ikke vil føre frem, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum. Et enstemmig utvalg finner det videre klart at anken ikke gjelder spørsmål som har betydning ut over den foreliggende sak, og at det heller ikke av andre grunner er særlig viktig å få saken prøvd i Høyesterett. Det gis derfor ikke samtykke til ankebehandling etter § 323 første ledd andre punktum.
- (19) Ettersom anken over straffekravet nektes fremmet, skal det ikke tas stilling til begjæringen om ny behandling av sivile krav, jf. forutsetningsvis straffeprosessloven § 434 syvende ledd.

S L U T N I N G

Anken over straffedommen nektes fremmet.

Borgar Høgetveit Berg
(sign.)

Toril Marie Øie
(sign.)

Knut Erik Sæther
(sign.)